

Gemeente Nieuwkoop
ter attentie van de gemeenteraad
Teylersplein 1
2441 LE Nieuwveen

datum 23 mei 2023
uw brief/kenmerk
zaaknummer 188839
behandeld door Stefan Veenenberg
betreft Uitvoering erfgoedbeleid
bijlage(n) -

Beste raadsleden,

Op 9 februari 2023 is met uw raad tijdens de meningsvormende raad aan de hand van een discussienota gesproken over erfgoed in de gemeente Nieuwkoop.

Aanleiding voor de reeds gevoerde dialoog met uw raad was dat in het geldende coalitieakkoord en het collegeprogramma is opgenomen, dat het college scenario's onderzoekt waarbij eigenaren van (nog) aan te wijzen gemeentelijke monumenten meer invloed kunnen uitoefenen op de (start van de) aanwijzingsprocedure. Dit wordt ingegeven vanuit de constatering dat de bestaande manier van aanwijzing van gemeentelijke monumenten leidt tot onbegrip. Tijdens de meningsvormende raadsvergadering van 9 februari 2023 zijn de volgende discussiepunten aan uw raad voorgelegd:

- Gaan wij voorafgaand aan de start van de aanwijzingsprocedure eerst met eigenaren van aan te wijzen objecten in gesprek?
- Gaan wij enkel gemeentelijke monumenten aanwijzen op basis van instemming van objecteigenaren?
- Gaan wij meer af op het vertrouwen van objecteigenaren?
- Gaan wij alleen nog maar gemeentelijke monumenten aanwijzen in relatie tot de toeristisch-recreatieve ambitie?

In de afronding van de discussie tijdens de meningsvormende raadsvergadering is toegezegd dat de meningsvorming van uw raad betrokken wordt bij besluitvorming door het college over uitvoering van het erfgoedbeleid. Tevens is toegezegd dat uw raad geïnformeerd wordt over de besluitvorming, waarbij aangegeven wordt hoe is omgegaan met de mening van uw raad.

De wettelijke publicaties vindt u op [overheid.nl](https://www.overheid.nl). Abonneer u via www.overheid.nl/berichten-over-uw-buurt.

Gemeente Nieuwkoop	Telefoon:	14 0172 (geen netnummer nodig)
Bezoekadres:	Postadres:	
Klant Contact Centrum, Teylersplein 1	Postbus 1	info@nieuwkoop.nl
2441 LE Nieuwveen	2460 AA Ter Aar	www.nieuwkoop.nl

Volg de gemeente op Facebook: <https://facebook.com/GemeenteNieuwkoop> of twitter: <https://twitter.com/gemnieuwkoop>

Besluitvorming door het college

Op 23 mei 2023 heeft het college besloten over de wijze waarop uitvoering gegeven wordt aan het door u vastgestelde erfgoedbeleid.

1. Ten eerste is besloten dat, voorafgaand aan besluitvorming over het starten van de procedure tot aanwijzing van volgende clusters gemeentelijke monumenten, eerst individuele objecteigenaren waar mogelijk van de voorgenomen aanwijzing op de hoogte gesteld worden. Hierbij zal een uitnodiging tot een persoonlijk gesprek gedaan worden voordat daadwerkelijk wordt besloten de aanwijzingsprocedure te starten.
2. Ten tweede is besloten dat het belang van monumentaanwijzing ter bescherming en behoud van cultuurhistorische waarden bij het starten van de aanwijzingsprocedure het uitgangspunt is. Dit betekent dat het al dan niet verkrijgen van instemming voor aanwijzing van objecteigenaren geen rol speelt bij besluitvorming tot het daadwerkelijk starten van de aanwijzingsprocedure.
3. Ten derde is besloten om bij gemeentelijke monumenten uit te gaan van bestaande subsidiemogelijkheden die de Subsidieregeling monumentenzorg gemeente Nieuwkoop 2020 biedt.
4. Ten vierde is besloten om monumentaanwijzing, op basis van inventarisatie en selectie, gefaseerd te vervolgen waarbij behoud van cultuurhistorische waarden leidend is.
5. Ten vijfde is besloten om in te stemmen met het vervolgen van de procedure tot aanwijzing van gemeentelijke monumenten, waarbij besluitvorming wordt voorbereid voor afronding van het lopende cluster aan te wijzen gemeentelijke monumenten

Toelichting op het collegebesluit

Ad. 1): Het voeren van een dialoog met objecteigenaren, voorafgaand aan het daadwerkelijk starten van de aanwijzingsprocedure, leidt tot vertrouwen. Uw raad heeft zich uitgesproken over het belang van vertrouwen. Objecteigenaren worden door het doen van uitnodigingen voor individuele gesprekken betrokken bij de te doorlopen aanwijzingsprocedure en de daadwerkelijke start van de procedure. Ter voorkoming van aantasting van cultuurhistorische waarden dan wel het tenietgaan van cultuurhistorische waarden, zal binnen twee tot drie weken na het voeren van gesprekken met individuele objecteigenaren besloten worden tot het daadwerkelijk starten van de aanwijzingsprocedure. Met dit besluit treedt een voorbescherming in werking alsof de monumentale status op dat moment al aanwezig is. De kans dat tussentijds aan te wijzen monumenten worden aangetast is klein, aangezien de tijd tussen het voeren van individuele gesprekken en besluitvorming over het starten van de aanwijzingsprocedure kort is.

Ad. 2): Bescherming en behoud van cultuurhistorische waarden is het uitgangspunt van het door uw raad vastgestelde erfgoedbeleid. Deze doelstelling prevaleert in het kader van monumentaanwijzing. Tenslotte heeft in het verleden niet voor niets een inventarisatie en selectie van aan te wijzen monumenten plaatsgevonden. Wel is een goed gesprek met individuele objecteigenaren van belang, zodat hiermee in het voortraject mogelijke zienswijzen en bezwaren weggenomen kunnen worden. Door de juiste informatie te verschaffen over monumentaanwijzing en de gevolgen daarvan, bijvoorbeeld over subsidiemogelijkheden, kan wellicht waardering ontstaan voor monumentaanwijzing.

Ad. 3): Tijdens de discussie met uw raad is gesproken over een gedeeltelijke vrijstelling van OZB. Uw raad heeft gevraagd om deze mogelijkheid verder te onderzoeken. Dit heeft het college gedaan. Feitelijk komt een gedeeltelijke vrijstelling van de OZB neer op een gedeeltelijke verrekening van de OZB. De gemeenschappelijke regeling die verantwoordelijk is voor heffing van gemeentelijke belastingen kan geen gedeeltelijke vrijstelling verlenen. Het gedeeltelijk verrekenen van OZB zal dus plaats moeten vinden door de gemeentelijke organisatie. Het gedeeltelijk verrekenen van OZB vraagt om budget, vooral als ervoor wordt gekozen om de OZB-verrekening in te voeren naast de bestaande subsidiemogelijkheden voor restauratie en onderhoud. Daarnaast is er tevens budget nodig voor ambtelijke capaciteit om het verrekenen van OZB door te voeren, aangezien de gemeenschappelijke regeling hierin niet voorziet. Daarnaast zal, indien een gedeeltelijke verrekening van de OZB in de plaats treedt van de bestaande subsidiemogelijkheden voor restauratie en onderhoud, het contact tussen gemeente en individuele monumenteigenaren verdwijnen. Niet alleen kan vanuit de gemeente meegedacht worden over het uitvoeren van restauratie- en onderhoudswerkzaamheden. Tevens heeft het contact met de gemeente, met name de adviesfunctie van de Erfgoedcommissie, een positieve invloed op de wijze waarop restauratie- en onderhoudswerkzaamheden verricht worden. Dit is door uw raad ook uitgesproken bij bespreking van de discussienota tijdens de meningsvormende raad. Het voorgaande heeft ertoe geleid om geen voorstel te doen voor aanpassing van de bestaande subsidiemogelijkheden.

Ad. 4): Uitgangspunt voor aanwijzing van nieuwe gemeentelijke monumenten is bescherming en behoud van cultuurhistorische waarden door monumentaanwijzing. Dat gemeentelijke monumenten een toevoeging zijn in de beleving van Nieuwkoop is daarbij een mooie bijkomstigheid, maar geen doelstelling op zich. Met het inventariseren en selecteren van objecten in het verleden is in beeld gebracht welke objecten beschermenswaardig zijn. Dit is leidend bij de aanwijzing van nieuwe gemeentelijke monumenten.

Ad. 5): Nu de uitvoering van het erfgoedbeleid niet significant wijzigt, is dit aanleiding voor het vervolgen van het aanwijzen van nieuwe gemeentelijke monumenten. Dit betekent tevens dat de aanwijzing van het lopende cluster gemeentelijke monumenten kan worden afgerond.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd over het genomen besluit en de wijze waarop bevindingen van uw raad zijn betrokken bij de besluitvorming.

Met vriendelijke groet,

Namens burgemeester en wethouders van Nieuwkoop,

Nicolette Caspers
Gemeentesecretaris

Robbert-Jan van Duijn
Burgemeester